

Nr 129

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med anhållan om riksdagens yttrande angående vissa av Europarådets rådgivande församling år 1957 och 1958 vid dess nionde ordinarie möte fattade beslut; given Stockholms slott den 21 mars 1958.

Under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed anhålla om riksdagens yttrande angående vissa i nämnda protokoll omförmälda, av Europarådets rådgivande församling år 1957 och 1958 vid dess nionde ordinarie möte fattade beslut.

GUSTAF ADOLF

Östen Undén

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen lämnas en redogörelse för de viktigaste av rådgivande församlingens rekommendationer och resolutioner jämte ett av församlingen avgivet yttrande. I likhet med vad som varit fallet föregående år, har det befunnits lämpligt och önskvärt, att Kungl. Maj:t genom proposition underställer riksdagen dessa texter för yttrande.

Utdrag av protokollet över utrikesdepartementsärenden hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 21 mars 1958.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDELL, LINDSTRÖM, LANGE, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, KJELLIN, JOHANSSON.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anför ministern för utrikes ärendena följande.

Det nionde ordinarie mötet med Europarådets rådgivande församling ägde rum i Strasbourg den 29 april—4 maj och 16—27 oktober 1957 samt den 14—17 januari 1958. Vid mötet antog församlingen nedan uppräknade tjugofyra rekommendationer, av vilka elva (nr 134—144) hänför sig till mötet första del, nio (nr 145—153) till dess andra del och fyra (nr 154—157) till dess tredje del.

- Rekommendation 134 om de åtgärder som ministerkommittén bör vidtaga med anledning av tillkomsten av Europeiska ekonomiska unionen
- 135 om läget för skogsskötseln i Europa
- 136 om fastställande av ett vidgat mandat för arbetsgruppen för studier av frågan om ett europeiskt tjänstereglemente
- 137 om anordnande av en andra »runda-bordskonferens» rörande de mänskliga rättigheterna
- 138 om anordnande av en europeisk konferens av lokala myndigheter
- 139 om samordning av medlemsstaternas utrikespolitik (premiärministermöten)
- 140 om atom- och vätebombsexperiment
- 141 om de lokala återverkningarna av Kol- och stålunionens verksamhet
- 142 om åtgärder, syftande till att göra det möjligt för lokala myndigheter att placera lån på de utländska och internationella kapitalmarknaderna
- 143 om tillskapandet av en europeisk post- och teleministerkonferens
- 144 om bistånd till och beredande av möjlighet för ny bosättning åt ungerska flyktingar

- 145 om rapporten från den av Förenta Nationernas generalförsamling tillsatta särskilda kommittén för Ungernfrågan
- 146 om förbindelserna mellan Europarådet, Europeiska ekonomiska unionen och Europeiska atomenergiunionen
- 147 om medlemsstaternas representation i ministerkommittén
- 148 om placeringen av institutionerna för Euratom och den gemensamma marknaden samt de övriga europeiska organisationerna
- 149 om den sjätte rapporten rörande Förenta Nationernas flyktingkommissaries verksamhet
- 150 om medlemsstaternas politik i ljuset av det rådande internationella läget
- 151 om den femte rapporten rörande ICEM:s verksamhet
- 152 om politiska, ekonomiska och jordbrukspolitiska synpunkter på frihandelsområdet
- 153 om framställningar från internationella icke statliga organisationer för erhållande av konsultativ status
- 154 om vissa sociala och finansiella synpunkter på bostadsproblemet i Europa
- 155 om europeiskt tjänstereglemente
- 156 om skiljedomsproceduren i privaträttsliga förhållanden med internationell anknytning
- 157 om samordning av medlemsstaternas politik vid behandlingen i GATT av fördraget om Europeiska ekonomiska unionen

Bland ovan uppräknade rekommendationer torde nr 134, 139, 140, 144, 145, 146, 148, 150, 152 och 157 kunna anses vara av den vikt, att de lämpligen bör göras till föremål för sedvanlig redogörelse till riksdagen.

Det har ansetts lämpligt att i samband med behandlingen av vissa rekommendationer även redovisa de resolutioner m. m. som församlingen antagit i samma eller näraliggande ämnen. Sålunda har i anslutning till rekommendation 139 (om samordning av medlemsstaternas utrikespolitik) och rekommendation 150 (om medlemsstaternas politik i ljuset av det rådande internationella läget) en redogörelse lämnats för församlingens resolution 145 om medlemsstaternas politik beträffande förbindelserna mellan Öst och Väst. I samband med rekommendation 145 (om rapporten från den av Förenta Nationernas generalförsamling tillsatta särskilda kommittén för Ungernfrågan) har behandlats resolution 142 om frigivning av politiska fångar i Central- och Östeuropa. I anslutning till rekommendation 134 (om de åtgärder som ministerkommittén bör vidtaga med anledning av tillkomsten av Europeiska ekonomiska unionen) har redovisats resolution 126 om

politiska, ekonomiska, sociala och jordbrukspolitiska synpunkter på fördraget rörande denna. Samtidigt med rekommendation 146 (om förbindelserna mellan Europarådet, Europeiska ekonomiska unionen och Europeiska atomenergiunionen) har redovisats resolutionerna 130 och 131 i samma ämne.

Dessutom har en redogörelse lämnats för resolution 125 om politiska, sociala och ekonomiska synpunkter på fördraget rörande Europeiska atomenergiunionen (Euratom) och resolution 139 om europeiskt samarbete på atomenergiområdet. Slutligen har det även ansetts vara anledning redovisa ett av församlingen avgivet yttrande (nr 26) om förbindelserna mellan Europarådet och OEEC.

Ifrågavarande församlingstexter torde i svensk översättning såsom bilagor A—R få fogas till statsrådsprotokollet i detta ärende.

**Rekommendation 139 om samordning av medlemsstaternas utrikespolitik
(premiärministermöten), rekommendation 150 om medlemsstaternas
politik i ljuset av det rådande internationella läget och resolution
145 om medlemsstaternas politik beträffande förbindelserna
mellan Öst och Väst**

Församlingen ägnade under det nionde mötet avsevärd uppmärksamhet åt frågan om möjligheterna att nå fram till en gemensam europeisk utrikespolitik.

Vid april—majsessionen antogs enhälligt rekommendation 139, vari föreslås att medlemsstaternas regeringar i största möjliga utsträckning skall acceptera principen om att på förhand konsultera varandra i alla viktigare frågor. I detta syfte bör medlemsstaternas premiärministrar mötas vid lämpliga tillfällen för att söka fastställa en gemensam utrikespolitisk kurs för så många europeiska stater som möjligt.

Som resultat av den allmänpolitiska debatten vid församlingens oktober-session antogs rekommendation 150, vari inledningsvis erinras om tidigare rekommendationer rörande en gemensam politik, däribland nr 139, samt begäres att ministerkommittén skall ge ett fullständigt och detaljerat svar på dessa. Vidare uttalas, att om vissa stater anser det inopportunt att följa församlingens förslag om en gemensam utrikespolitik, bör de övriga utan dröjsmål förverkliga desamma. Därvid bör såsom medel även tagas under övervägande anordnande av regelbundna och täta utrikesministermöten. »En permanent grupp av framstående personer och höga funktionärer» bör utses med uppgift att förbereda dessa utrikesministermöten.

I rekommendationen föreslås även, att medlemsstaterna gemensamt skall ansluta sig till vissa angivna riktlinjer beträffande följande internationella problem:

Nedrustningen — Västmakterna bör fortsätta sina ansträngningar att hejda kapprustningen genom att få till stånd ett första nedrustningsavtal, innehållande bestämmelser om stopp för kärnvapenproven i anslutning till

ett upphörande av produktionen av klyvbart material för militära ändamål; allt under vederbörlig kontroll.

Den tyska återföreningen — Medlemsregeringarna bör med gemensamma ansträngningar söka få till stånd en allmän uppgörelse med Sovjetunionen, inom ramen för vilken en tysk återförening kan uppnås. De bör framhålla för Sovjetunionen ännu en gång, att ingen slutgiltig uppgörelse kan komma till stånd, så länge Sovjetunionen fortsätter att insistera på Tysklands delning och vägrar sitt samtycke till fria val.

Östeuropa — Medlemsregeringarna bör klargöra för Sovjetunionen, att de aldrig kommer att upphöra att taga upp frågan om de östeuropeiska ländernas frihet, ett problem som så tragiskt belysts av händelserna i Budapest. Samtidigt bör de åter deklarerera sin villighet att bidra till sådana lösningar som skulle skapa goda grannförhållanden mellan Sovjetunionen och dessa länder, sedan de en gång fått sin frihet.

Mellersta Östern — Medlemsstaterna bör ha sin uppmärksamhet riktad på behovet av omfattande ekonomiskt och tekniskt bistånd och av regionala utvecklingsprojekt i Mellersta Östern under FN:s auspicier — särskilt i syfte att lösa flyktingfrågan. En gemensam ansträngning bör göras för att främja tekniskt, ekonomiskt och socialt framåtskridande i dessa områden. Om länderna i Mellersta Östern så begär, bör medlemsstaterna hjälpa dem att utveckla sina resurser till folkens välfärd.

En gemensam ansträngning bör göras för att förmå arabstaterna och Israel att upptaga direkta förhandlingar utan föregående villkor, som är oantagbara för någondera parten, i syfte att få slut på krigstillståndet och uppnå en permanent överenskommelse, ägnad att befästa freden.

Underutvecklade områden — Medlemsstaterna bör verka för, att den sedan länge inom Förenta Nationerna diskuterade särskilda fonden för ekonomisk utveckling (SUNFED) med det snaraste kommer till stånd.

Medlemsregeringarna bör vidtaga åtgärder för att omkring en procent av medlemsstaternas nationalinkomst ställs till förfogande för att möta de underutvecklade områdenas behov.

Rekommendationen antogs med 62 positiva röster, däribland herr Wistrand (h), och 13 nedlagda, däribland herrar I. Andersson (s), Bengtsson (s), Elmgren (s) och Fahlander (s).

I detta sammanhang må nämnas att församlingen vid sin oktobersession även antog ett direktiv, vari politiska utskottet instrueras att bland sina medlemmar tillsätta en särskild grupp, som skulle ha i uppgift att, med bistånd av generalsekreteraren, undersöka vilka åtgärder som kunde vidtagas för att få till stånd effektivt samråd mellan medlemsstaterna rörande utrikespolitiken. Beslutet motiveras med hänvisning till vikten av att ingående samråd i detta syfte kommer till stånd mellan medlemsstaterna och till att ministerkommittén hade lämnat församlingens rekommendationer i dessa frågor obeaktade.

Vid tredje delen av mötet, som hölls i januari 1958, koncentrerades huvudintresset i församlingens allmänpolitiska debatt till frågan om hur de

europiska länderna borde ställa sig till förslagen om en öst-västkonferens på högsta nivå och planerna för en atomvapenfri zon i Centraleuropa. Som resultat av debatten antogs resolution 145. Efter en inledande erinran om medlemsstaternas konsultationsplikt uttalas däri bl. a. att västmakterna måste vara redo att ingå i förhandlingar på högsta nivå med Sovjetunionen. Om ett sådant möte skall ge resultat, måste det dock grundligt förberedas på ändamålsenligaste sätt. Vidare bör västmakterna söka få till stånd nya nedrustningsförhandlingar, och de politiska och militära konsekvenserna av en regional eller partiell nedrustning bör studeras. Status quo bör icke erkännas och ingen varaktig överenskommelse kan komma till stånd, så länge den tyska återföreningsfrågan förblir olöst.

Resolutionen antogs med 83 röster, däribland herrar I. Andersson (s), Bengtsson (s), Elmgren (s), fröken Olsson (s) och herr Wistrand (h).

Vid samma tillfälle antog församlingen ett direktiv, vari hemställes att Västeuropeiska unionens församling skall uttala sig angående de militära konsekvenserna av en regional eller partiell nedrustning och ett »åtskiljande» av maktblocken i Centraleuropa.

Rekommendation 150 upptogs såsom en huvudpunkt på dagordningen för det tjugoförsta ministerkommittémötet i Paris i december. Som svar på rekommendationen antog ministerkommittén en resolution (nr 26), enligt vilken den beslutar att fortsätta att samråda, liksom tidigare, och att ytterligare utveckla sina konsultationer, närhelst problem uppstår som vitalt berör Europarådet. När det överenskommes att hålla dylika konsultationer, skall dessa äga rum inom Europarådets ministerkommitté, såsom varande den allmänna ramen för en europeisk politik.

Den vid oktobersessionen genom direktiv från församlingen beslutade »särskilda gruppen» har sedermera tillsatts och upptagit sin verksamhet. Gruppen består av sju församlingsmedlemmar med fransmannen de Menthon som ordförande. Tillsammans med generalsekreteraren har den besökt vissa huvudstäder och därvid med medlemmar av regeringarna och parlamenten och med högre ämbetsmän diskuterat möjligheterna att nå fram till en samordning av utrikespolitiken.

Rekommendation 140 om atom- och vätebombsexperiment

Rekommendationen antogs vid april—majsessionen med 84 röster, däribland herrar Bengtsson (s), Elmgren (s), De Geer (fp) och Sundström (s). I rekommendationen uttalar församlingen förhoppningen, att atommakterna snart skall nå överenskommelse om att upphöra med atom- och vätebombsexperimenten. Vidare uppmanas ministerkommittén att utan dröjsmål sammankalla en konferens av framstående vetenskapsmän, med uppgift att i brådskande ordning fastställa strålningsriskerna i samband med dessa experiment.

Rekommendationen upptogs till behandling vid ställföreträdarnas femtionde möte (maj). Kommittén kom därvid fram till uppfattningen, att det

ej finnes anledning att sammankalla en dylik konferens på Europarådets initiativ, med hänsyn till att Förenta Nationernas generalförsamling redan föranstaltat om en undersökning av strålningsriskerna. Man beslöt emellertid dels överlämna rekommendationen till Förenta Nationerna för kännedom, dels hemställa att rapporterna från FN:s strålningskommitté måtte delgivas Europarådet.

Vid det femtioandra mötet (oktober) framkom i anslutning till rekommendationen ett förslag, enligt vilket FN:s generalsekreterare skulle informeras om, att Europarådets ministerkommitté önskade att FN måtte instruera sin strålningskommitté att ge prioritet för den del av undersökningen som avser strålningsrisker föranledda av kärnvapenprov. Då förslaget upptogs till behandling vid femtiotredje mötet (november) hade FN:s generalförsamling i en resolution den 14 i samma månad påyrkat, att strålningskommitténs rapport skulle framläggas inom en nära framtid. Med hänsyn därtill ansåg ställföreträdarekommittén sig icke böra rikta någon framställning på föreslaget sätt till FN utan nöjde sig med att i skrivelse till FN:s generalsekreterare uttrycka kommitténs tillfredsställelse med FN-resolutionen.

Rekommendation 144 om bistånd till och beredande av möjlighet för ny bosättning åt ungerska flyktingar

I rekommendationen, som antogs av ständiga utskottet å församlingens vägnar den 4 maj, föreslås bl. a. att ministerkommittén skall stödja den gemensamma vädjan som FN:s generalsekreterare och flyktingkommissarie riktat till regeringarna beträffande ytterligare bidrag till de ungerska flyktingarna.

Vid sitt femtioförsta möte (juni—juli) uttalade ställföreträdarna sin anslutning till rekommendationen och konstaterade samtidigt, att flertalet regeringar redan vidtagit åtgärder i överensstämmelse med densamma. Det bestämdes att medlemsregeringarna skulle tillställa sekretariatet uppgifter om vad som gjorts i respektive länder till förmån för de ungerska flyktingarna.

Rekommendation 145 om rapporten från den av Förenta Nationernas generalförsamling tillsatta särskilda kommittén för Ungernfrågan och resolution 142 om frigivning av politiska fångar i Central- och Östeuropa

Rekommendation 145 antogs av ständiga utskottet å församlingens vägnar den 4 juli. I rekommendationen föreslås att ministerkommittén skall vidtaga lämpliga åtgärder för att säkerställa att Europarådets medlemsstater påfordrar, att rapporten från FN:s särskilda Ungernkommitté utan dröjsmål upptages till debatt i generalförsamlingen.

I resolution 142, som antogs enhälligt vid januarsessionen 1958, konstaterar församlingen, att ett stort antal politiska fångar i Central- och Östeu-

ropa ännu icke frigivits och att en ny våg av arresteringar och deportationer ägt rum i Ungern och i Sovjetzonen i Tyskland. Församlingen uppmanar ånyo världsoptionen att yrka på omedelbar frigivning av dessa fångar.

Med anledning av rekommendation 145 tillfrågades medlemsregeringarna om hur de avsåg att ställa sig till frågan om diskussion i FN:s generalförsamling av Ungern-rapporten och i en till rådgivande församlingens ordförande ställd redogörelse för svaren härpå meddelade generalsekreteraren sedermera, att medlemsstaterna uttalat sitt stöd för att rapporten skulle upptagas till debatt under generalförsamlingens elfte session.

Rekommendation 134 om de åtgärder som ministerkommittén bör vidtaga med anledning av tillkomsten av Europeiska ekonomiska unionen och resolution 126 om politiska, ekonomiska, sociala och jordbrukspolitiska synpunkter på fördraget rörande Europeiska ekonomiska unionen

I rekommendation 134, som antogs enhälligt vid församlingens april—majsession, uttalas att ministerkommittén bör föreslå de sex staternas regeringar ett avtal, innehårande bl. a. att Europeiska ekonomiska unionen skall avge en årlig rapport över sin verksamhet till rådgivande församlingen och att de båda organisationernas församlingar skall ha gemensamma möten. Vidare uttalar sig församlingen för att investeringsverksamheten inom unionen samordnas med den investeringsverksamhet, som sker inom OEEC:s ram. Ministerkommittén bör ge allt stöd åt OEEC:s arbete på ett europeiskt frihandelsområde och därvid föreslå anordningar, som gör det möjligt för de länder som exporterar jordbruksprodukter att se fram mot en utveckling av sina marknader i importländerna. Slutligen föreslår församlingen att frihandelsområdet även skall omfatta de intresserade utomeuropeiska länder och områden som icke är täckta av den ekonomiska unionen.

I resolution 126, som antogs vid samma session med 79 röster, däribland herrarna Bengtsson (s), Elmgren (s), Hedlund (cp), De Geer (fp), Sundström (s) och Wistrand (h), riktar församlingen en uppmaning till de sex staterna att vid tillämpningen av fördraget om en ekonomisk union på allt sätt söka underlätta en anslutning från andra Europarådsstaters sida, antingen inom ramen för frihandelsområdet eller i annan form. Församlingen hänvisar till den tvingande nödvändigheten av att undvika en utveckling som tenderar mot en protektionistisk ekonomi, riktad gentemot icke medlemsstater. Den noterar med tillfredsställelse att unionen i princip omfattar alla sektorer av det ekonomiska området, inklusive jordbruket. Fördragets mycket elastiska bestämmelser om jordbruket måste emellertid tillämpas målmedvetet för att få till stånd ett mera rationellt utnyttjande av Europas jordbruksresurser.

Ställföreträdarekommittén beslöt vid sitt femtionde möte (maj) att för kännedom överlämna ifrågavarande texter till de sex staternas interimskommitté i Bryssel och till OEEC, samt att låta frågan stå kvar på kommitténs dagordning för ytterligare diskussion längre fram.

Resolution 125 om politiska, sociala och ekonomiska synpunkter på fördraget rörande Europeiska atomenergiunionen (Euratom) och resolution 139 om europeiskt samarbete på atomenergiområdet

Resolution 125 antogs enhälligt vid april—majsessionen. Församlingen understryker däri bl. a. vikten av ett nära samarbete mellan Euratom och OEEC vid planeringen av gemensamma företag. Euratoms verksamhet bör anpassas efter ett allmänt program för energiförsörjningen. Vidare bör den privata företagsamheten tillförsäkras en tillbörlig andel i utformningen av Euratoms arbetsprogram.

Resolution 139, som erhöll sin slutliga utformning genom ett av bl. a. herrar Bengtsson (s) och Elmgren (s) framlagt ändringsförslag, antogs av församlingen vid oktobersessionen med 71 röster, däribland förutom herrar Bengtsson och Elmgren, herrar Fahlander (s), Heckscher (h), Sundström (s) och Wistrand (h). I resolutionen uppmanar församlingen de övriga medlemsstaterna att ansluta sig till arbetet inom Euratom. Vidare hemställs att Euratoms interimskommitté tillsammans med OEEC:s ministerråd undersöker önskvärdheten av att säkerhetskontrollen inom de sex staternas territorium helt anförtros åt Euratoms organ. Man borde överväga möjligheten att överlåta såväl OEEC:s atomkontroll som Internationella atomenergiorganets och Förenta Staternas (på bilaterala avtal grundade) kontrollbefogenheter till Euratom i vad avser de sex staternas territorium.

Enligt beslut vid ställföreträdarnas femtionde möte (maj) har resolution 125 överlämnats till de sex staternas interimskommitté i Bryssel och till OEEC för kännedom.

Resolution 139 har av församlingens ordförande översänts till OEEC, ECSC och Euratom.

Rekommendation 152 om politiska, ekonomiska och jordbrukspolitiska synpunkter på frihandelsområdet

Rekommendationen antogs vid oktobersessionen med 70 röster, däribland herrar Bengtsson (s), Elmgren (s), Fahlander (s), Heckscher (h), Sundström (s) och Wistrand (h). I rekommendationen föreslår församlingen ministerkommittén bl. a., att de industriellt mindre utvecklade länderna, särskilt Grekland och Turkiet, skall beviljas en viss undantagsställning och särskilt bistånd. Vidare rekommenderas att ursprungsdefinitionerna ges en så liberal utformning som möjligt och att det administrativa förfarandet göres enkelt. De problem som hänger samman med handeln med jordbruks- och fiskeriprodukter bör lösas på erfarenhetsbasis, under hänsynstagande till den särskilda reglering av handeln på dessa områden som förutses i Romfördraget och den absoluta nödvändigheten av att garantera icke-diskriminatorisk behandling beträffande handeln med jordbruksvaror inom hela frihandelsområdet. Förhandlingarna bör vidare icke uteslutande koncentreras till de stora principerna utan även innefatta en närmare undersökning av de mot varandra stående intressena, vara för vara och land för land.

Rokommendationen upptogs på dagordningen för ministerkommitténs tjugoförsta möte, och kommittén beslöt i resolution 27 att fästa OEEC-rådets uppmärksamhet vid densamma.

Rekommendation 157 om samordning av medlemsstaternas politik vid behandlingen i GATT av fördraget om Europeiska ekonomiska unionen

Rekommendationen antogs vid församlingens session i januari 1958 med 86 röster, däribland herrar I. Andersson (s), Bengtsson (s), Elmgren (s) samt fröken Olsson (s), i anslutning till en från fransk sida framlagd motion med förslag om att ministerkommittén skulle uppmanas rekommendera medlemsstaterna att intaga en gemensam attityd vid behandlingen av Romfördragen inom GATT. Rekommendationen utmynnar i förslag om att medlemsstaterna skall konsultera varandra i syfte att samordna sina ståndpunkter i de kommande diskussionerna rörande Romfördragen inom GATT. Vidare rekommenderas, att ministerkommittén uppmanar OEEC:s ministerråd att hänskjuta ärendet till dess inter-ministeriella kommitté för förhandlingarna rörande frihandelsområdet, såsom varande det lämpligaste organet för detta syfte.

Rekommendation 146 om förbindelserna mellan Europarådet, Europeiska ekonomiska unionen och Europeiska atomenergiunionen, resolution 130 om förbindelserna mellan Europarådets församling och sexstatsorganisationerna samt resolution 131 om partiell överensstämmelse i fråga om representationen i sexstatsförsamlingen och i rådgivande församlingen

Rekommendation 146, som antogs enhälligt vid oktobersessionen, föreslår att ministerkommittén utan dröjsmål skall söka säkerställa, att förbindelserna mellan Europarådet och de två nya unionerna blir åtminstone lika intima som mellan Europarådet och Kol- och stålunionen. Därvid bör särskilt beaktas den befogenhet som Europarådets ministerkommitté har att avlåta rekommendationer till Kol- och stålunionens höga myndighet.

I den samtidigt och likaledes enhälligt antagna resolutionen 130 ger församlingen sin ordförande i uppdrag att taga kontakt med Europeiska ekonomiska unionen och Euratom för att arrangera visst samarbete, såsom utbyte av rapporter samt gemensamma möten mellan församlingarna och mellan dessas presidier.

Resolution 131 antogs vid samma session med 72 röster, däribland herrar I. Andersson (s), Elmgren (s), Fahlander (s), Sundström (s) och Wistrand (h). I resolutionen välkomnar församlingen ett av de sex staternas utrikesministrar fattat beslut, enligt vilket de ämnar framlägga förslag om, att åtminstone en viss del av medlemmarna i Europeiska ekonomiska unionen och Euratoms församling skall vara medlemmar även av Europarådets församling.

Vid sitt tjugoförsta möte (december) antog ministerkommittén en resolution (nr 27), vari den uttrycker sin önskan, att nära förbindelser upprättas mellan Europarådets församling och sexstatsförsamlingen samt även mellan Europarådet och sexstatsorganisationerna som sådana, så snart dessa konstituerats.

Rekommendation 148 om placeringen av institutionerna för Euratom och den gemensamma marknaden samt de övriga europeiska organisationerna

Rekommendationen antogs vid oktobermötet med 75 röster, däribland herrar I. Andersson (s), Elmgren (s), Fahlander (s), Sundström (s) och Wistrand (h). Enligt rekommendationen bör ministerkommittén rikta en uppmaning till de sex staterna att icke fatta något beslut om placeringen av sexstatsinstitutionerna utan föregående konsultation i Europarådets ministerkommitté. Vid denna frågas avgörande bör man beakta önskvärdheten av att till samma centralt belägna plats förlägga dels alla organ för sexmaktsorganisationerna, dels de tre europeiska parlamentariska församlingarna, dels övriga mellanstatliga organ inom Europarådet, OEEC och Väst-europeiska unionen.

Rekommendationen upptogs till behandling vid tjugoförsta ministerkommittémötet (december). I en resolution (nr 27), vari rekommendation 148 inledningsvis åberopas, beslöt kommittén att vid lämplig tidpunkt, sedan å ena sidan Europeiska ekonomiska unionen och Euratom och å andra sidan frihandelsområdet konstituerats, pröva lämpligheten av vissa rationaliseringsåtgärder beträffande den allmänna organisatoriska uppläggningsen av det europeiska samarbetet.

Yttrande 26 om förbindelserna mellan Europarådet och OEEC

Yttrandet antogs vid oktobersessionen med 64 röster, däribland herrar I. Andersson (s), Elmgren (s), Fahlander (s), Sundström (s) och Wistrand (h). Det hade begärts av ministerkommittén och avsåg en rapport, som upprättats genom generalsekreterarens försorg, rörande möjligheterna att rationalisera Europarådets och OEEC:s arbete. Församlingen föreslår i yttrandet, att ministerkommittén skall göra allt som står i dess makt för att säkra en sammanslagning utan dröjsmål av OEEC och Europarådet, varvid den rådgivande församlingen även skulle bli OEEC:s församling. De portugisiska och schweiziska regeringarna bör kontaktas i syfte att fastställa vilka arrangemang som blir nödvändiga för att tillgodose dessa länders speciella intressen.

Yttrandet upptogs till behandling vid det tjugoförsta ministerkommittémötet (december). I en resolution (nr 27) uttalade ministerkommittén därvid, att den beslutat hemställa hos OEEC:s råd att tillsammans med kommittén återupptaga dryftandet av de framtida förbindelserna mellan de

två organisationerna, så snart frihandelsområdet i huvudsak etablerats, men innan frågan om dess organ slutligt avgjorts.

I avvaktan på att en dylik prövning av principfrågorna skulle kunna komma till stånd, beslöt ministerkommittén tillsvidare acceptera vissa av Europarådets och OEEC:s förbindelsekommittéer framlagda förslag till begränsade åtgärder, gående ut på bl. a. en automatisk överföring till OEEC av församlingstexter, som berör dess verksamhetsområde.

Departementschefen

Församlingen har under året ägnat fortsatt uppmärksamhet åt frågan om utformandet av en gemensam europeisk utrikespolitik. Den har sålunda framlagt förslag dels om att man skulle vidtaga olika institutionella åtgärder i detta syfte, dels om att medlemsstaterna skulle ansluta sig till vissa gemensamma riktlinjer beträffande ett antal aktuella storpolitiska frågor.

I proposition nr 145 till 1957 års riksdag har jag framfört vissa kritiska synpunkter på en sådan inriktning av Europarådets verksamhet. Vad jag då yttrade är tillämpligt även på församlingens rekommendationer 139 och 150, för vilkas innehåll redogörelse lämnats i det föregående.

Även om vissa medlemsstater måhända kunde finna en gemensam grundval för sin utrikespolitik, torde dock församlingens förslag om anordnande av särskilda europeiska premiär- och utrikesministermöten samt upprättande av en ständig grupp av politiker och tjänstemän med uppgift att — obundna av instruktioner — söka utarbeta riktlinjer för en gemensam europeisk politik få anses föga realistiska. Om en medlemsstat bedömer att de europeiska staterna med utsikt till framgång skulle kunna diskutera frågan om utarbetande av gemensamma riktlinjer beträffande något konkret utrikespolitiskt problem, har medlemmarna redan nu möjlighet att taga upp detta problem i ministerkommittén, antingen vid ett ordinarie möte eller vid ett extra möte, som kan sammankallas genom beslut med 2/3 majoritet.

Vad angår församlingens vid januarisessionen 1958 antagna direktiv med uppmaning till Västeuropeiska unionens församling att avge ett yttrande rörande de militära konsekvenserna för Västerens säkerhet av en regional eller partiell nedrustning och av ett »åtskiljande» av maktblocken i Centraleuropa, vill jag endast hänvisa till föreskriften i stadgans artikel 1, att försvarsfrågor faller utanför rådets kompetens.

Beträffande rekommendation 140, vilken utmynnar i ett förslag om att ministerkommittén skall sammankalla en konferens av framstående vetenskapsmän med uppgift att i brådskande ordning avge rapport rörande arten och omfattningen av strålningsriskerna vid prov med atom- och vätevapen, må anmärkas att det icke finns anledning för Europarådet att föranstalta om särskild undersökning beträffande denna hela världen berörande fråga, vilken redan är föremål för undersökning — med deltagande av bl. a. europeiska vetenskapsmän — inom Förenta Nationerna.

Församlingens ekonomiska debatter har i stor utsträckning präglats av tillkomsten av de nya sexstatsunionerna och förhandlingarna om ett frihandelsområde mellan de stater, som är medlemmar i OEEC. I dessa frågor har antagits ett avsevärt antal texter, varibland särskilt rekommendation 152 synes vara betydelsefull. Församlingen torde på detta område ha en viktig roll att spela såsom det enda forum, där parlamentariska representanter för det stora flertalet medlemsländer i OEEC har tillfälle att mötas och debattera de problem, som föreligger i samband med förhandlingarna om utformningen av ett frihandelsområde och förhållandet mellan ett dylikt område och den mera fast sammanslutna sexstatsgruppen.

Under återopande av vad jag i det föregående anfört får jag hemställa,
att Kungl. Maj:t måtte till riksdagen avlåta proposition
med anhållan om riksdagens yttrande angående omförmälda
av Europarådets rådgivande församling år 1957 och 1958 vid
dess nionde ordinarie möte fattade beslut.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter
biträdda hemställen förordnar Hans Maj:t Konungen,
att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse
bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Bertil Arvidson.

Rekommendation 134

om de åtgärder som ministerkommittén bör vidtaga med anledning av tillkomsten av Europeiska ekonomiska unionen

Församlingen,

som välkomnar avslutandet av fördraget rörande Europeiska ekonomiska unionen och som uppmanat regeringarna och parlamenten i de sex staterna att inrikta alla ansträngningar på att få till stånd en snar ratificering av fördraget.

1. rekommenderar ministerkommittén att föreslå de sex staternas regeringar en överenskommelse, innehållande föreskrift bl. a. om att Europeiska ekonomiska unionens kommission skall framlägga en årlig rapport inför rådgivande församlingen samt att gemensamma möten mellan rådgivande församlingen och Europeiska ekonomiska unionens församling skall hållas för dryftande av frågan, i vilken utsträckning Europeiska ekonomiska unionens verksamhet kan tänkas influera det ekonomiska och politiska livet inom Europarådets övriga medlemsstater. Denna diskussion skall grundas på såväl den ovannämnda EEC-rapporten som på en motsvarande rapport från OEEC;

2. rekommenderar även att ministerkommittén i brådskande ordning vidtager åtgärder för att de europeiska församlingarna skall bli konsulterade rörande de administrativa bestämmelser för personalen inom Europeiska ekonomiska unionen och Euratom som nu närmare utformas av interimskommittén i Bryssel samt att detta tillfälle dessutom utnyttjas för att utarbeta konkreta förslag till ett europeiskt tjänstereglemente, omfattande personalen inom så många europeiska organisationer som möjligt, vilka förslag bör framläggas för de europeiska församlingarna inom ett år;

3. rekommenderar även att de nio övriga medlemsstaterna i Europarådet i god tid rådför sig med de sex regeringarna inom Europeiska ekonomiska unionen och även berörda organ inom själva organisationen, för att investeringar och utbyggnadsplaner beträffande ännu icke fullt utvecklade områden inom EEC skall kunna samordnas med de åtgärder som kan komma till stånd inom ramen för OEEC i syfte att främja utvecklingen av motsvarande områden inom den vidare kretsen;

4. rekommenderar även att ministerkommittén helhjärtat understöder de utredningar som pågår inom OEEC rörande möjligheten att, såsom föreslagits av Storbritanniens regering, i form av ett frihandelsområde knyta andra stater till Europeiska ekonomiska unionen. Ministerkommittén bör föreslå, om icke att jordbruksprodukterna formellt inbegripes i frihandelsområdet, så dock åtminstone att sådana åtgärder vidtages, att de berörda länderna kan räkna med en utvidgning av sina marknader för jordbruksprodukter i de livsmedelsimporterande länderna;

5. rekommenderar att planen för frihandelsområdet kompletteras med sådana bestämmelser, att det blir möjligt för alla de transoceana länder och territorier som icke ingår i Europeiska ekonomiska unionen att förenas med ett sådant område enligt genom samråd fastställda villkor.

Rekommendation 139
om samordning av medlemsstaternas utrikespolitik
(premiärministermöten)

Församlingen,

som hänvisar till att den senaste utvecklingen i det internationella läget ånyo burit vittnesbörd om det absoluta behovet av en mera ingående och effektiv samordning av medlemsstaternas utrikespolitik;

som betonar att en sådan samordning på intet sätt innebär, att någon medlemsstat skulle frånsäga sig sin rätt att intaga en skiljaktig ståndpunkt eller att speciella lösningar och synpunkter skulle påtvingas någon,

rekommenderar de i ministerkommittén representerade regeringarna:

1. att dessa, utan att tillskapa några nya organ, skall göra allt som står i deras makt för att utveckla principen om effektiv förhandskonsultation rörande alla viktigare frågor, som kan tänkas beröra de europeiska nationernas gemenskap;

2. att, såsom ett viktigt steg i denna riktning, medlemsstaternas premiärministrar sammanträffar då och då för att diskutera angelägenheter av gemensamt intresse och för att söka utstaka gemensamma politiska riktlinjer för så många europeiska länder som möjligt.

Rekommendation 140
om atom- och vätebombsexperiment

Församlingen,

som hänvisar till att bland allmänheten härskar en utbredd oro med anledning av de fortsatta kärnvapenproven, vilka ökar den radioaktiva strålningen i världen till en nivå som kan vara skadlig ur medicinsk och biologisk synpunkt,

förordar enträget att man med största beslutsamhet fullföljer de pågående förhandlingarna om en nedrustningsöverenskommelse, som täcker alla slag av stridsmedel, inklusive atom- och vätevapen, och som är förenad med betryggande åtgärder för kontroll,

uttrycker förhoppningen att atommakterna snabbt kan nå en överenskommelse om att upphöra med kärnvapenproven,

rekommenderar att ministerkommittén utan dröjsmål sammankallar en konferens av framstående vetenskapsmän, med uppgift att i brådskande ordning avge rapport rörande arten och omfattningen av de strålningsrisker som kan uppkomma på grund av fortsatta prov med atom- och vätevapen, vilken rapport bör offentliggöras omedelbart.

Rekommendation 144
om bistånd till och beredande av möjlighet för ny bosättning
åt ungerska flyktingar

Ständiga utskottet,

som tagit del av rekommendationerna 106 (1956) och 114 (1957) rörande de ungerska flyktingarna,

rekommenderar ministerkommittén att:

1. ge sitt fulla stöd åt den förnyade samfällda vädjan om ytterligare bidrag, som gjorts av Förenta Nationernas generalsekreterare och flyktingkommissarie samt att enträget uppmana de till Europarådet anslutna staternas regeringar att generöst hörsamma denna vädjan;

2. uppmana medlemsstaterna

- a) att, inom ramen för det bistånd som de är beredda att ge de ungerska flyktingarna, även beakta det problem som flyktingarna i Jugoslavien utgör;
- b) att upptaga nödiga kontakter med Förenta Nationernas flyktingkommisarie och med Mellanstatliga kommittén för europeisk migration i syfte att underlätta en slutlig bosättning för alla de ungerska flyktingar som alltjämt vistas i Österrike, Jugoslavien och andra europeiska länder.

Rekommendation 145**om rapporten från den av Förenta Nationernas generalförsamling tillsatta särskilda kommittén för Ungernfrågan**

Ständiga utskottet,

som tagit del av den rapport rörande Ungern som den av Förenta Nationernas generalförsamling tillsatta särskilda kommittén framlagt (dok. UNO A/3592),

som anser att denna rapport förtjänar världspinionens särskilda uppmärksamhet,

rekommenderar ministerkommittén att vidtaga lämpliga åtgärder för att försäkra sig om, att Europarådets medlemsstater, som samtidigt är medlemmar av Förenta Nationerna, kommer att påfordra att denna rapport utan dröjsmål upptages till debatt i Förenta Nationernas generalförsamling, i varje fall före avslutandet av dennas elfte ordinarie möte.

Rekommendation 146**om förbindelserna mellan Europarådet, Europeiska ekonomiska unionen och Europeiska atomenergiunionen**

Församlingen,

som välkomnar de sex utrikesministrarnas resolution, vilken avser att åstadkomma partiell överensstämmelse i fråga om dessa staters representation i sexstatsorganisationernas församling och rådgivande församlingen,

som anser att andra åtgärder måste vidtagas för att bevara och stärka känslan för en gemensam uppgift hos de stater som arbetar på att få till stånd sexstatsunionerna och de vilka tillhör den vidare europeiska kretsen,

rekommenderar ministerkommittén att utan dröjsmål, genom interimskommittén för den gemensamma marknaden och Euratom eller på annat lämpligt sätt, träffa en överenskommelse med de sex regeringarna, syftande till att få till stånd minst lika nära förbindelser mellan Europarådet och de nya unionerna som de som existerar mellan Europarådet och Kol- och stålunionen enligt det i Paris den 18 april 1951 undertecknade protokollet, särskilt i vad avser rätten för ministerkommittén att rikta rekommendationer till Kol- och stålunionens höga myndighet.

Rekommendation 148**om placeringen av institutionerna för Euratom och den gemensamma marknaden samt de övriga europeiska organisationerna**

Församlingen,

som hänvisar till önskvärdheten av att så många som möjligt av de europeiska organisationerna förlägges till samma plats för att få till stånd en

närmare kontakt dem emellan samt större enhetlighet i fråga om deras målsättning, ökad effektivitet och lägre kostnader;

som hänvisar till att det enligt Romfördragen ankommer på de sex staternas regeringar att avgöra, var de nya institutionerna för Euratom och den gemensamma marknaden skall förläggas;

som anknäyer till de olika förslag i ämnet som nyligen framställts i råd-givande församlingen och annorstädes,

rekommenderar ministerkommittén:

1. att hemställa hos de sex staternas regeringar, att dessa icke avgör frågan om placeringen av institutionerna för ifrågavarande organisationer utan föregående konsultation inom Europarådets ministerkommitté;

2. att följande principer beaktas, när detta val skall träffas:

(a) alla de parlamentariska, exekutiva och mellanstatliga organen bör förläggas till samma plats, medan däremot vissa andra organ för sexstatsunionerna, t. ex. domstolen, kan placeras annorstädes,

(b) de tre inter-europeiska parlamentariska församlingarna bör förläggas till denna plats, om möjligt så snart sexstatsförsamlingen konstituerats eller åtminstone inom rimlig tidrymd därefter;

(c) övriga mellanstatliga organisationer (ministerkommittéerna inom Europarådet, OEEC, Väst-europeiska unionen) bör likaledes förläggas till denna plats;

(d) varje form av på själviska intressen eller prestigehänsyn grundad rivalitet mellan städer eller länder vid valet av plats för de europeiska institutionerna bör med all kraft motarbetas;

(e) valet bör falla på en stad som är centralt belägen och som redan har eller kan förse med moderna kommunikationer och internationell press-tjänst.

Rekommendation 150

om medlemsstaternas politik i ljuset av det rådande internationella läget

Församlingen,

som hänvisar till att de sex staternas folk beslutat att förena sig i en fast sammansluten ekonomisk union;

som hänvisar till att andra europeiska länder söker ansluta sig till den gemensamma marknaden genom bildandet av ett frihandelsområde;

som hänvisar till att Europas politiska integration kommer att underlättas av den ekonomiska utvecklingen under de kommande tolv till femton åren, men att även andra förberedande åtgärder måste vidtagas för att stärka Europas ställning i världen;

som anser att ett ingående och effektivt samråd bör komma till stånd beträffande utrikespolitiken, om möjligt inom en vid europeisk ram;

som erinrar om sin rekommendation 133 av den 11 januari 1957, vari ministerkommittén uppmanades »att utarbete en konkret och effektiv metod för samordning av ländernas nationella utrikespolitik, såsom en förberedelse för utformandet av en gemensam politik» — vilken rekommendation icke besvarats av ministerkommittén;

som även erinrar om rekommendation 139 av den 4 maj 1957, vari hemställdes att medlemsregeringarna »måtte göra allt som står i deras makt för att utveckla bruket av effektiv förhandlingskonsultation i alla viktigare frågor, vilka berör de europeiska nationernas gemenskap» och vari vidare

föreslogs att »medlemsstaternas premiärministrar då och då skulle sammanträffa i syfte att söka draga upp riktlinjer för en gemensam kurs»,

rekommenderar ministerkommittén:

1. att ge ett fullständigt och detaljerat svar på rekommendation 133 och rekommendation 139;

2. att utarbeta ett system för ingående konsultationer i syfte att slutligen kunna utforma en gemensam europeisk utrikespolitik; därvid bör tagas som utgångspunkt, att om vissa länder icke finner det lämpligt att ansluta sig till dessa strävanden, måste de övriga arbeta vidare därpå utan dröjsmål;

3. att taga under övervägande följande åtgärder såsom medel att nå nämnda syften:

a) anordnandet av premiärministermöten då och då för informella diskussioner rörande viktigare politiska problem;

b) anordnandet av regelbundna och oftare förekommande utrikesministermöten för att diskutera alla viktiga frågor, som berör de europeiska nationernas gemenskap;

c) uppsättandet av en ständig grupp av framstående personer och ämbetsmän av lämplig grad och kompetens, eventuellt med anknytning till en europeisk organisation, med uppgift att gemensamt förbereda utrikesministrarnas ordinarie möten;

4. utarbetandet av en gemensam politik i vad avser följande särskilda frågor:

a) Nedrustningen — Västmakterna bör fortsätta sina ansträngningar att hejda kapprustningen genom att få till stånd ett första nedrustningsavtal, innehållande bestämmelser om stopp för kärnvapenproven i anslutning till ett upphörande av produktionen av klyvbart material för militära ändamål; allt under vederbörlig kontroll.

b) Den tyska återföreningen — Medlemsregeringarna bör med gemensamma ansträngningar söka få till stånd en allmän uppgörelse med Sovjetunionen, inom ramen för vilken en tysk återförening kan uppnås. De bör framhålla för Sovjetunionen ännu en gång, att ingen slutgiltig uppgörelse kan komma till stånd, så länge Sovjetunionen fortsätter att insistera på Tysklands delning och vägrar sitt samtycke till fria val.

c) Östeuropa — Medlemsregeringarna bör klargöra för Sovjetunionen, att de aldrig kommer att upphöra att taga upp frågan om de östeuropeiska ländernas frihet, ett problem som så tragiskt belysts av händelserna i Budapest. Samtidigt bör de åter deklarerat sin villighet att bidra till sådana lösningar som skulle skapa goda grannförhållanden mellan Sovjetunionen och dessa länder, sedan de en gång fått sin frihet.

d) Mellersta Östern — Medlemsstaterna bör ha sin uppmärksamhet riktad på behovet av omfattande ekonomiskt och tekniskt bistånd och av regionala utvecklingsprojekt i Mellersta Östern under FN:s auspicier — särskilt i syfte att lösa flyktingfrågan. En gemensam ansträngning bör göras för att främja tekniskt, ekonomiskt och socialt framåtskridande i dessa områden. Om länderna i Mellersta Östern så begär, bör medlemsstaterna hjälpa dem att utveckla sina resurser till folkens välfärd.

En gemensam ansträngning bör göras för att förmå arabstaterna och Israel att upptaga direkta förhandlingar utan föregående villkor, som är oantagbara för någondera parten, i syfte att få slut på krigstillståndet och uppnå en permanent överenskommelse, ägnad att befästa freden.

e) Underutvecklade områden — Medlemsstaterna bör verka för, att den

sedan länge inom Förenta Nationerna diskuterade särskilda fonden för ekonomisk utveckling (SUNFED) med det snaraste kommer till stånd.

Medlemsregeringarna bör vidtaga åtgärder för att omkring en procent av medlemsstaternas nationalinkomst ställs till förfogande för att möta de underutvecklade områdenas behov.

Rekommendation 152

om politiska, ekonomiska och jordbrukspolitiska synpunkter på frihandelsområdet

Församlingen,

1. som välkomnar de framsteg som gjorts i fråga om ratificeringen av fördraget om Europeiska ekonomiska unionen;

2. som är övertygad om att tillskapandet av ett frihandelsområde, innefattande Europeiska ekonomiska unionen, är av största vikt för utvecklingen mot en enad europeisk ekonomi och skulle leda till en snabb ökning av Europas totalinkomst och av de europeiska folkens levnadsstandard;

3. som är övertygad om att ett dylikt frihandelsområde skulle kunna förhindra att Europa förblir söndrat, politiskt och ekonomiskt, samt bidra till fred och stabilitet i världen, och att det därför är av största vikt att de pågående förhandlingarna fortsätter, trots skillnaden i struktur mellan den gemensamma marknaden och frihandelsområdet;

4. som erinrar om paragraf 5 i rekommendation 134 av den 3 maj 1957, vari hemställdes att det planerade frihandelsområdet måtte utformas så, att möjlighet beredes alla berörda transoceaniska länder och territorier, som icke innefattas i Europeiska ekonomiska unionen, att anknytas till frihandelsområdet på villkor som bestämts vid gemensamma konsultationer;

5. som anser det vara nödvändigt att frihandelsområdet blir så omfattande som möjligt, både i vad avser antalet deltagande länder och omfattningen av den liberaliserade handeln;

6. som hänvisar till att OEEC:s ministerråd vid sitt möte den 17 oktober antog vissa resolutioner, vari bl. a. fastslogs dess beslutsamhet att verka för tillkomsten av ett europeiskt frihandelsområde, omfattande samtliga OEEC:s medlemsstater, varefter kommittén beslöt för detta ändamål tillätta en mellanstatlig kommitté på ministernivå med uppgift att upptaga förhandlingar i frågan;

7. som välkomnar dessa beslut såsom ett bevis på alla OEEC-ländernas förståelse för planerna på ett frihandelsområde och såsom ett erkännande av nödvändigheten att finna rimliga och godtagbara lösningar på de problem och svårigheter vilka uppstår sig;

8. som fruktar att ett misslyckande i fråga om förhandlingarna rörande frihandelsområdet skulle förstärka de underliggande tendenserna till autarki inom Europa och sålunda bli ett hinder för utvidgat ekonomiskt samarbete,

9. rekommenderar ministerkommittén:

(i) att de industriellt mindre utvecklade länderna, särskilt Grekland och Turkiet, beviljas å ena sidan undantag från de allmänna reglerna om upphävande av handelshindren och å andra sidan särskilt bistånd, i all synnerhet i form av kapital för investeringar;

(ii) att de ursprungsdefinitioner som skall tillämpas, i syfte att fastställa huruvida en viss vara kan införas tullfritt, görs tillräckligt liberala och att de nödvändiga administrativa formaliteterna görs så enkla som möjligt, under hänsynstagande till behovet av att förebygga kringgående av bestämmelserna;

(iii) (a) att man söker nå en lösning på erfarenhetsbasis i fråga om problemen beträffande handeln med produkter av jordbruk och fiske, syftande till en ökning av denna handel, under hänsynstagande till de speciella regleringar för jordbruket som föreskrivs i Romfördraget och den absoluta nödvändigheten av att garantera icke-diskriminatorisk behandling beträffande handeln med jordbruksvaror inom hela frihandelsområdet;

(b) att den första rapporten från OEEC:s jordbruks- och livsmedelskommitté på ministernivå tages som utgångspunkt för en dylik ny lösning;

(c) att OEEC:s jordbruks- och livsmedelskommitté på ministernivå konsulteras i samband med förhandlingarna mellan den gemensamma marknadens nya institutioner och de övriga europeiska länderna;

(d) att de länder som åtnjuter samväldespreferenser konsulteras under loppet av förhandlingarna, för att man skall kunna taga hänsyn till deras legitima intressen;

(e) att förhandlingarna icke uteslutande koncentreras till de stora principerna utan även innefattar en närmare undersökning av de mot varandra stående intressena — vara för vara och land för land;

(f) att den traktat som innehåller bestämmelser rörande jordbruksförhållandena och avtalet om frihandelsområdet formligen förbindes med varandra; och

(g) att den av församlingen föreslagna arbetsgruppen med uppgift att utreda problemen beträffande en gemensam marknad på jordbruksområdet — om den blir tillsatt — även innefattar representanter för övriga medlemsstater för att bereda dessa möjligheter att medverka vid förhandlingarna;

10. som ävenledes erinrar om att tillkomsten av frihandelsområdet kommer att medföra ett alltmera ökat inbördes beroende för de deltagande staterna,

11. rekommenderar ministerkommittén:

(i) att särskilda åtgärder vidtages inom ramen för OEEC för att få till stånd ett kontinuerligt samarbete mellan medlemsregeringarna, syftande till en successiv samordning av deras allmänna ekonomiska politik samt finans- och handelspolitik, ävensom för att få till stånd åtgärder från regeringarnas sida, syftande till att uppnå och vidmakthålla full och effektiv sysselsättning samt stor och ständigt växande efterfrågan på alla områden;

(ii) att medlemsregeringarna undviker åtgärder, som kan ge anledning till ekonomiska svårigheter för de utomeuropeiska länderna och som kan föranleda dessa att fjärma sig från den demokratiska världen;

(iii) att frihandelsområdets institutioner tillskapas enligt ett gemensamt förslag av Organisationen för europeiskt ekonomiskt samarbete och den europeiska kommissionen samt att de utformas så, att ett effektivt samarbete mellan dessa två organ kommer till stånd, för vilket syfte de bör förläggas till samma plats;

12. rekommenderar likaledes att OEEC:s råd av ministerkommittén uppmanas att vidtaga de åtgärder som må vara möjliga enligt de framställda förslagen samt att, vad beträffar framtiden, rådgivande församlingen beredes tillfälle att följa förhandlingarna och den praktiska utformningen av avtalet om frihandelsområdet genom att den får all nödig information från de ansvariga organen och genom att den erhåller befogenhet att delga dessa organ sin åsikt om uppkommande problem.

Rekommendation 157

om samordning av medlemsstaternas politik vid behandlingen i GATT av fördraget om Europeiska ekonomiska unionen

Församlingen,

som erinrar om att den vid upprepade tillfällen uppmanat medlemsstaterna att antaga en gemensam politik i de internationella organisationer som de anslutit sig till;

som erinrar om att den i sin vid majsessionen antagna rekommendation med särskild tillfredsställelse hälsade tillkomsten av Europeiska ekonomiska unionen, såsom utgörande ett betydelsefullt steg mot europeisk enhet och ett viktigt bidrag till bevarandet av världsfreden;

som erinrar om att ministerkommittén den 13 december 1957 antog en resolution (57) 26, vari den fastslog »sin övertygelse att den internationella situationen gör det allt nödvändigare, att medlemsstaterna utformar och tillämpar en gemensam politik beträffande alla frågor av vital betydelse för Europa»;

som erinrar om att GATT:s signatärmakter under de kommande månadernas diskussioner skall avgöra, huruvida Romfördragen står i överensstämmelse med föreskrifterna i allmänna avtalet om tullar och handel;

som erinrar om att »de sex» ständigt gett uttryck för sin beslutsamhet att stärka de europeiska ländernas solidaritet och särskilt betonat sin varma önskan att andra europeiska stater skall ansluta sig till den gemensamma marknaden, antingen på bilateral eller multilateral grundval;

som särskilt erinrar om att i anslutning därtill förhandlingar upptagits för att vidga Europeiska ekonomiska unionen genom att till den ansluta andra medlemsstater i ett frihandelsområde,

rekommenderar ministerkommittén att medlemsstaterna konsulterar varandra för att samordna sina ställningstaganden i de kommande diskussionerna inom GATT rörande Europeiska ekonomiska unionen; och

rekommenderar även ministerkommittén att uppmana OEEC:s ministerråd att taga upp detta ärende på dagordningen för den interministeriella kommittén, inom vilken förhandlingarna om frihandelsområdet för närvarande pågår, som varande det lämpligaste organet för detta syfte.

Resolution 125

om politiska, sociala och ekonomiska synpunkter på fördraget rörande Europeiska atomenergiunionen (Euratom)

Församlingen,

som ånyo ger uttryck för sin övertygelse, att Västeuropa endast genom att samordna sina ansträngningar kan få till stånd en snabb och effektiv utbyggnad av atomkraften och sålunda säkerställa sin framtida självförsörjning på energiområdet,

1. lyckönskar de sex i mellanstatliga kommittén deltagande regeringarna till avslutandet av fördraget om Europeiska atomenergiunionen (Euratom);

2. uppmärksammar med tillfredsställelse att fördraget på viktiga punkter — principen om att organisationen skall stå öppen för anslutning av utomstående stater, samarbetet med OEEC, säkerhetskontrollen, sammankopplingen av Euratom med den allmänna gemensamma marknaden och inrättandet av en ekonomisk och social kommitté — överensstämmer med de önskemål som tidigare framförts av rådgivande församlingen;

3. inbjuder de medlemsstater som hittills icke ansett sig kunna ingå i Euratom att om möjligt ompröva sin inställning och — i det fall att de icke är i stånd att ansluta sig — utarbeta konkreta planer för samarbete med de sex medlemmarna av Euratom i frågan om speciella projekt;

4. understryker den särskilda vikten av ett nära samarbete med OEEC i frågan om planering av gemensamma företag för att undvika uppkomsten av dubbelarbete och oekonomisk användning av resurserna;

5. understryker nödvändigheten av att Euratoms politik samordnas med en allmän politik för energiförsörjningen;

6. fäster uppmärksamheten vid risken för att olika prioritetsförmåner, som enligt fördraget kan beviljas enskilda nationella reaktorprojekt, äventyrar en väl avvägd utveckling av organisationens politik;

7. förordar att den privata företagsamheten får spela en tillbörlig roll vid förverkligandet av unionens program i enlighet med fördragets syften;

8. betonar att de åtgärder som vidtages till skydd för hälsa och säkerhet bör göras så betryggande som möjligt och bör täcka icke endast atomenergi-anläggningarna utan även de andra fall där faromoment kan uppstå, t. ex. i samband med det allt mera utbredda bruket av radio-isotoper;

9. understryker det förhållandet att det med tanke på utbildningen av specialister på området kan visa sig nödvändigt att vidtaga särskilda åtgärder för att höja den allmänna undervisningsnivån i medlemsstaterna;

10. uppmanar de sex staternas parlament och regeringar att söka genomföra en snabb ratificering av fördraget;

11. samt hemställer att Europarådets ministerkommitté och interimskommittén för Euratom och den gemensamma marknaden ingår ett avtal, innehållande föreskrift bl. a. att atomenergikommissionen årligen skall sända en rapport till rådgivande församlingen, som skall diskuteras vid gemensamma möten mellan sextstatsförsamlingen och rådgivande församlingen, samtidigt med en rapport från OEEC.

Resolution 126

om politiska, ekonomiska, sociala och jordbrukspolitiska synpunkter på fördraget rörande Europeiska ekonomiska unionen

Församlingen,

som ånyo ger uttryck för sin vid flerfaldiga tillfällen tillkännagivna uppfattning att de västeuropeiska länderna endast om de sammanslår sina mänskliga och materiella resurser kan garantera stabilitet och livskraft inom näringslivet och spela en betydelsefull roll i världspolitiken;

som är av uppfattningen att den nya Europeiska ekonomiska unionen representerar det viktigaste steg som hittills tagits i riktning mot europeisk enhet,

1. lyckönskar de sex regeringarna, som deltagar i mellanstatliga kommittén, till avslutandet av fördraget rörande Europeiska ekonomiska unionen;

2. fäster de övriga medlemsstaternas uppmärksamhet på den ekonomiska styrka som de skulle vinna genom att, i mån av möjlighet, ansluta sig till den nya unionen och understryker det faktum att de på detta sätt skulle bidra till politisk, ekonomisk och social enhet i det fria Europa;

3. uttrycker sin övertygelse att fördraget kommer att tillämpas på sådant sätt, att det främjar en ekonomisk integration av det fria Europa i dess helhet inom ramen för ett allt större ömsesidigt beroende inom världsekonomin;

4. förordar att man söker tillämpa fördraget på sådant sätt, att andra medlemsstaters anslutning underlättas, antingen inom ramen för ett europeiskt frihandelsområde eller genom något annat arrangemang, samt att hänsyn därvid tages till existerande olikheter i fråga om ekonomisk utveckling;

5. understryker det stora behovet av vaksamhet för att undvika att det uppstår en avskärmad protektionistisk ekonomi genom att restriktionerna gentemot icke-medlemsstater skärpes;

6. uppmärksammar med tillfredsställelse att unionen i princip omfattar alla sektorer inom näringslivet, inklusive jordbruket, och betonar att fördragets mycket elastiska bestämmelser på det sistnämnda området kräver en fast tillämpning för att säkra en mera effektiv användning av Europas jordbruksresurser;

7. understryker att det i fråga om jordbruket blir nödvändigt att i början av den första perioden tillsätta en ständig arbetsgrupp för att först utarbeta och därefter övervaka den successiva tillämpningen av en gemensam jordbrukspolitik, grundad på gemensamma organisationer; denna arbetsgrupp bör förestås av sex politiska personligheter, tillsatta av resp. regeringar med parlamentens samtycke; arbetsgruppens slutsatser kan, under förutsättning att de godkännes av den europeiska kommissionen, tjäna som grundval för de förslag som kommissionen enligt fördraget har att framställa till ministerrådet efter att ha inhämtat rådgivande kommitténs och parlamentariska församlingens synpunkter;

8. hemställer att yrkesorganisationerna ges den plats som tillkommer dem i den ekonomiska och sociala kommittén och att organisationernas representanter i denna utses med deras samtycke;

9. uttrycker önskemålet att flyttande arbetare beredes tillfälle att överföra en tillräcklig del av sina lönedel i syfte att möjliggöra för dem att anskaffa lämpliga bostäder och medföra familjerna;

10. uppmanar de sex staternas regeringar att endast medge ett fåtal undantag från principen om rätt till bosättning och att draga fördel av det arbete som redan utförts inom Europarådet i syfte att uppnå ömsesidigt erkännande av examina och betyg;

11. hemställer att den sociala lagstiftningen i berörda länder samordnas så snabbt som möjligt i samförstånd med arbetsgivare- och arbetstagarorganisationerna, samt att på det sociala området tillbörlig hänsyn tages till innehållet i den europeiska sociala stadga som utarbetas inom Europarådet;

12. hemställer att man genom nationell lagstiftning med bistånd från sociala fonden bereder arbetarna största möjliga skydd vid arbetslöshet;

13. uppmanar de sex staternas regeringar att tillse att kompetenta representanter för industri, jordbruk och handel ingår bland de personer som utväljs för unionens ledning, varigenom man bidrar till att säkerställa största möjliga effektivitet inom unionens styrelse;

14. hänvisar till att i unionen ingår även de transoceaniska länder och territorier med vilka vissa av unionens stater är förenade och fäster uppmärksamheten vid nödvändigheten av att finna metoder för att samordna denna bindning av de transoceaniska områdena till unionen med tillskapandet av ett frihandelsområde, innefattande unionen;

15. förklarar, i frågan om de transoceaniska territoriernas förbindelser med unionen, att territoriernas behov och önskemål bör i samband med fördragets tillämpning göras till föremål för gemensamma rådplägingar på jämställd fot mellan européer och afrikaner;

16. understryker sitt intresse för tillämpningskonventionen, vilken är av-

sedd att säkerställa effektivt samarbete med representanterna för folken i de transoceaniska länderna och territorierna i vad beträffar unionens investeringspolitik i dessa länder och på detta sätt garantera, att den kommer att bidra till dessa folks ekonomiska, sociala och politiska utveckling;

17. uppmanar de sex staternas regeringar och parlament att göra alla ansträngningar för att säkerställa en snabb ratificering av fördraget.

Resolution 130

om förbindelserna mellan Europarådets församling och sexstatsunionerna

Församlingen,

som välkomnar de sex utrikesministrarnas resolution, vilken avser att åstadkomma partiell överensstämmelse i fråga om dessa staters representation i sexstatsgruppens församling och rådgivande församling;

som anser att andra åtgärder måste vidtagas för att bevara och stärka känslan för en gemensam uppgift hos de stater som arbetar på att få till stånd sexstatsunionerna och de vilka tillhör den vidare europeiska kretsen;

som hänvisar till att förbindelserna mellan Europarådet och Kol- och stålunionen reglerats i ett protokoll i Paris den 18 april 1951,

ger församlingens ordförande i uppdrag att taga kontakt med de ifrågasvarande organen inom de nya sexstatsunionerna i syfte att förbereda en överenskommelse, avseende bl. a.:

(a) att årsrapporterna från de verkställande kommissionerna inom Europeiska ekonomiska unionen och Europeiska atomenergiunionen skall översändas till rådgivande församlingen; på begäran skall även årsrapporten från Europarådets ministerkommitté översändas till de europeiska kommissionerna;

(b) att möten anordnas regelbundet mellan rådgivande församlingen och sexstatsunionernas församling för att dryfta frågor av gemensamt intresse;

(c) att sexstatsunionernas församling sänder en rapport till rådgivande församlingen på begäran av dennas ordförande, samt att den rådgivande församlingen å ena sidan sänder en rapport till sexstatsunionernas församling på begäran av denna församlings ordförande;

(d) att möten mellan de tre europeiska församlingarnas byråer hålles minst två gånger om året för att diskutera problem av ömsesidigt intresse och utbyta informationer rörande verksamheten inom de tre församlingarna, de föreslagna tidpunkterna för dessas möten, de frågor som upptagits på dagordningen och alla andra problem som lämpligen bör göras till föremål för samordning; dessa möten skall begagnas för att hålla den allmänna opinionen informerad rörande utvecklingen i allmänna frågor av intresse för den europeiska kretsen av stater;

(e) att sexstatsunionernas församling och rådgivande församlingen normalt skall sammanträda på samma plats.

Resolution 131

om partiell överensstämmelse i frågan om representationen i sexstatsförsamlingen och i rådgivande församlingen

Församlingen,

som ånyo önskar ge uttryck för sin ståndpunkt, att det är av största betydelse för den vidare europeiska enheten, att nära förbindelser kommer

till stånd mellan sexstatsförsamlingen och Europarådets rådgivande församling.

välkomnar den resolution som antagits av utrikesministrarna i de sex medlemsstaterna i Euratom och den gemensamma marknaden rörande partiell överensstämmelse i frågan om representationen i de två församlingarna och vari uttalas:

»Utrikesministrarna i Kungadömet Belgien, Förbundsrepubliken Tyskland, Franska Republiken, Italienska Republiken, Storhertigdömet Luxemburg och Kungadömet Nederländerna,

förbinder sig att för sina respektive parlament vid lämplig tidpunkt framlägga förslag om, att i princip hälften av de representanter som respektive parlament utser till de europeiska unionernas församling samtidigt skall vara ombud i Europarådets konsultativa församling. I frågan om representationen för Belgiens, Luxemburgs och Nederländernas parlament, som endast har rätt till ett mindre antal representanter i de ovannämnda församlingarna, varigenom det blir svårare för dessa länder att delta i verksamheten i dess helhet i församlingen och dess utskott, må emellertid överensstämmelsen i fråga om representation begränsas till en tredjedel av representanterna»;

hemställer att representanterna i församlingen för de sex staterna uppmanar sina regeringar att för parlamenten framlägga de förslag som är nödvändiga för att genomföra de sex utrikesministrarnas resolution.

Resolution 139

om europeiskt samarbete på atomenergiområdet

Församlingen,

1. lyckönskar de sex staternas regeringar och parlament till ratificering-
en av fördraget om Europeiska atomenergiunionen;

2. uppberar sin mening till de övriga medlemsstaterna i Europarådet att
i enlighet med artikel 206 i fördraget ansluta sig till de sex Euratom-stater-
nas arbete;

3. betonar ånyo behovet av nära samarbete mellan Euratom och OEEC
för att få till stånd gemensamma anläggningar, syftande till att undvika
dubbelarbete och slöseri med resurserna;

4. hemställer att interimskommittén för Euratom och OEEC:s minister-
råd undersöker, huruvida det vore önskvärt att säkerhetskontrollen inom
de sex staternas territorium anförtros åt Euratoms organ och även, med
hänsyn till likheten mellan kontrollsystemen inom OEEC, Internationella
atomenergiorganet och Förenta Staternas verksamhet på området, utreder
huruvida Internationella atomenergiorganet och Förenta Staternas organ (i
vad beträffar materiel som regleras i bilaterala avtal mellan de europeiska
länderna och Förenta Staterna) borde anförtro säkerhetskontrollen inom
de sex staternas territorium åt Euratoms organ, under det att kontrollen
inom de övriga OEEC-länderna utövas av Europeiska atomenergiunionen;

5. uppmanar interimskommittén för Euratom och atomstyrelsen inom
OEEC att så snart som möjligt bilda en gemensam kontrolltjänst för hälso-
skyddet beträffande arbetare inom atomindustrin och befolkningen i all-
mänhet, samt att överväga huruvida denna kontroll borde utövas av Eur-
atom inom de sex staternas territorium och av Europeiska atomenergiuni-
onen i OEEC:s övriga medlemsstater.

Resolution 142**om frigivning av politiska fångar i Central- och Östeuropa**

Församlingen,

som hänvisar till sin resolution 107 om åtgärder för att utverka frigivning av politiska fångar i Central- och Östeuropa;

som konstaterar att ett stort antal politiska fångar alltjämt icke frigivits och att en ny våg av arresteringar och deportationer har ägt rum i Ungern och i Sovjet-zonen i Tyskland,

uppmäntar ånyo världsoptionen att yrka på omedelbar frigivning av dessa fångar.

Resolution 145**om medlemsstaternas politik beträffande förbindelserna mellan Öst och Väst**

Församlingen,

som hållit en allmän debatt rörande den senaste utvecklingen i den internationella situationen, varvid särskild uppmärksamhet ägnats åt:

(i) den resolution rörande stärkande av det europeiska samarbetet som antogs av Europarådets ministerkommitté den 13 december 1957;

(ii) den deklaration och kommuniké som utfärdades vid NATO-mötet på regeringschefsnivå den 19 december 1957;

(iii) de förslag rörande förhandlingar mellan Öst och Väst som framförts i olika skrivelser, budskap och noter från den sovjetiske premiärministern;

(iv) president Eisenhowers svar på premiärminister Bulganins skrivelse den 10 december 1957;

som välkomnar ikraftträdandet den 1 januari 1958 av fördragen rörande den gemensamma marknaden och Euratom, vilka är uttryck för viljan hos folken i de sex staterna att bilda en stark och fast sammansluten ekonomisk union och därigenom ge ett praktiskt föredöme åt rörelsen för europeisk enhet;

som även välkomnar de resolutioner, varmed OEEC:s ministerråd tillskapat Europeiska atomenergiunionen och deklarerat sin beslutsamhet att bilda ett frihandelsområde,

anser att Europarådets medlemsstaters politik i fråga om Öst-Väst-förbindelserna bör innefatta följande:

»1. Medlemsstaterna bör förbli trogna de utfästelser som de givit om att rådföra sig med de övriga västeuropeiska staterna, innan de tager initiativ rörande viktiga internationella politiska problem.

2. Västmakterna måste vara redo att ingå i förhandlingar på högsta nivå med Sovjetunionen, samtidigt som de avvisar begreppen 'kapitalistiska och socialistiska stater', sådana de används av Sovjetunionen i dessa sammanhang. Det är oundgängligen nödvändigt att varje Öst-Väst-konferens på »topp»nivå, om den skall kunna ge resultat, grundligt bereds i förväg med de metoder som är bäst ägnade att leda till framgång. Västmakterna måste göra en gemensam ansträngning att samordna sin politik.

3. Västmakterna bör verka för ett återupptagande av förhandlingarna rörande kontrollerad nedrustning och i detta syfte bör Sovjetledarnas avsikter utforskas.

4. Det fria Europa kan icke slutligt erkänna status quo i Europa, vilket bl. a. skulle innebära en fortsatt delning av Tyskland. Någon permanent

uppgörelse med Sovjetunionen kan icke komma till stånd, så länge detta problem kvarstår olöst.

5. Västern måste förbli lojal mot principen, att alla folk, inklusive Östeuropas nationer, har rätt att själva välja sin politiska styrelseform.

6. Det är av vital betydelse, att västmakterna och de 'underutrustade' områdena i världen föres närmare varandra på grundval av ömsesidig hjälp, förtroende och respekt. Västmakterna måste vara beredda att göra en mycket större ansträngning för att höja dessa länders levnadsstandard utan att pålägga dem villkor som kan äventyra deras frihet.»

Yttrande 26

om förbindelserna mellan Europarådet och OEEC

Församlingen,

som hänvisar till att regeringarna och folken inom sexstatsgruppen är beslutna att bilda en stark och fast sammansluten enhet;

som hänvisar till att regeringarna i de sex staterna och i de nio nu måste visa sin vilja att samarbeta för en allt fastare sammanslutning i syfte att befästa den vidare europeiska enheten;

som anser att samarbetet mellan de femton staterna eller de sjuutton kommer att vinna förnyad styrka, om OEEC och Europarådet sammanslås till en enda kraftigare och effektivare organisation;

som anser att en sammanslagning av Europarådet och OEEC icke bör fördröjas i avvaktan på utgången av förhandlingarna rörande frihandelsområdet, då en sådan sammanslagning i och för sig är befogad;

som hänvisar till att de senaste diskussionerna inom OEEC:s och Europarådets sambandskommittéer icke berörde de mera betydelsefulla bland förslagen i tillförordnade generalsekreterarens rapport, vilken gav uttryck för tanken bakom de beslut som fattades av ministerkommittén i dess resolutioner (56) 24 och (57) 10;

som av ministerkommittén mottagit hemställan om ett yttrande över tillförordnade generalsekreterarens rapport (dok. 682),

rekommenderar ministerkommittén:

1. att göra allt som står i dess makt för att inom en nära framtid få till stånd en sammanslagning mellan OEEC och Europarådet på sådant sätt, att den rådgivande församlingen samtidigt blir OEEC:s församling;

2. att behandla denna fråga såsom ett viktigt politiskt problem som bör dryftas på regeringsnivå;

3. att under mellantiden kontakta de portugisiska och schweiziska regeringarna i syfte att avgöra i vilken utsträckning särskilda åtgärder blir nödvändiga för att tillgodose dessa länders särställning;

4. att regelbundet hålla församlingen informerad rörande förhandlingarnas gång.